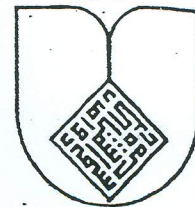

همکار گرامی

با توجه به گستردگی مصرف داروهای گیاهی در سطح جامعه ایرانی، درصدد آن هستیم که ضمن بررسی نظریات همکاران داروساز در زمینه فرصت‌ها، امکانات، مشکلات و تهدیدهای مصرف این داروها در نظام ارائه خدمات، به ارائه راهکارهایی در جهت بهبود وضع موجود دست یابیم، لذا خواهشمند است ضمن در اختیار قرار دادن وقت ارزشمند خود، با پاسخ به سوالات زیر ما را یاری فرمائید. پیشاپیش از بذل توجه حضرتعالی کمال تشکر را داریم.

گروه تحقیق دانشکده داروسازی اصفهان

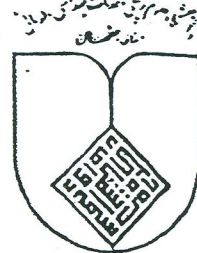
۱- در مورد کارایی و اثر بخشی داروهای گیاهی چه نظری دارید؟ چه عواملی را در آن دخیل

می دانید؟

۲- چه عواملی باعث مقبولیت یا عدم مقبولیت داروهای گیاهی در بین مردم، همکاران پزشک و

داروساز شده است؟

۳- در مورد تداخلات و عوارض جانبی داروهای گیاهی چه نظری دارید؟

۴- در زمینه مشکلات موجود تولید و مصرف داروهای گیاهی چه نظری دارید؟

۵- در زمینه رفع مشکلات و بهبود وضع موجود تولید و مصرف داروهای گیاهی چه پیشنهاداتی

دارید؟

ردیف	گزاره	کاملاً موافقم	موافقم	نظری ندارم	مخالفم	کاملاً مخالفم
۱	استفاده از داروهای گیاهی را به سایر داروها ترجیح می‌دهم.					
۲	اثر اصلی داروهای گیاهی مربوط به نقش دارونمایی Placebo effect آن‌هاست.					
۳	برای اثربخشی داروهای گیاهی، باید آنها را به همراه داروهای شیمیایی مصرف کرد					
۴	مردم علاقه دارند که به جای داروهای شیمیایی به آنها داروهای گیاهی مشابه را پیشنهاد کنم					
۵	داروهای گیاهی چنان گران هستند که مردم ترجیح می‌دهند داروهای شیمیایی استفاده کنند					
۶	در مورد زیادی پزشکان و بیماران در زمینه گیاهان دارویی از من سؤالاتی را می‌پرسند					
۷	احساس می‌کنم در زمینه داروهای گیاهی باید اطلاعات بیشتری کسب نمایم					
۸	معتقدم داروسازان بهترین منابع اطلاع رسانی علمی در زمینه داروهای گیاهی هستند					
۹	به منابع علمی معتبری در زمینه داروهای گیاهی دسترسی دارم					
۱۰	آن چه در دانشگاه در زمینه داروهای گیاهی خواندیم، در داروخانه به درمان نخورد					
۱۱	دوره‌های آموزش مداوم کارایی لازم برای آموزش در زمینه داروهای گیاهی را نداشتند					
۱۲	معمولاً پزشکانی که دارای توان علمی کمتری هستند، داروهای گیاهی را تجویز می‌کنند					

۱۳	چون مردم اعتقاد زیادی به داروهای گیاهی دارند پزشکان نیز علاقمندند این داروها را تا حد امکان تجویز کنند						
۱۴	برای گسترش مصرف داروهای گیاهی بهتر است بیشتر به آموزش پزشکان توجه شود تا داروسازان						
۱۵	اغلب پزشکان در زمینه داروهای گیاهی اطلاعات کافی ندارند						
۱۶	بیشتر پزشکان فکر می کنند اگر داروهای گیاهی به بیمار بدهند موجب سلب اعتماد بیماران می شوند						
۱۷	فقدان پوشش بیمه ای عامل مهم عدم استقبال پزشک و بیمار از داروهای گیاهی است						
۱۸	به علت گران بودن داروهای گیاهی و سود کم آنها علاقه ای برای فروش آنها ندارم						
۱۹	در اغلب موارد مصرف داروهای گیاهی دشوارتر از داروهای شیمیایی است						
۲۰	در بیشتر موارد بیماران مصرف داروهای گیاهی را نیمه کاره رها می کنند						
۲۱	داروهای گیاهی به علت منشاء گیاهی اثر بخش تر و کم ضررتر از داروهای شیمیایی است						
۲۲	داروهای گیاهی خارجی اثربخشی بیشتری نسبت به داروهای تولید داخل دارند						
۲۳	هنگامی که در مورد داروهای گیاهی به پزشکان و مردم مشاوره می دهیم، احساس افتخار می کنیم						
۲۴	عرضه داروهای گیاهی در داروخانه به اعتبار حرفه ای داروساز لطمه می زند						

۲۵	مردم داروهای گیاهی را بیشتر بر اساس باورهای سنتی خود مصرف می کنند تا بر اساس دانش روز					
۲۶	اغلب بیماران از کیفیت داروهای گیاهی داخلی راضی هستند					
۲۷	بهتر است داروخانه های ویژه ای تا سیس گردد که منحصرأ داروهای گیاهی را عرضه کند					
۲۸	عرضه گیاهان دارویی در عطاری ها را نوعی دخالت غیر علمی در امر درمان می دانم					
۲۹	بروشورهای داروهای گیاهی بیشتر جنبه تبلیغاتی دارد تا جنبه آگاهی بخش علمی					

مشخصات دموگرافیک

- ۱- جنس زن مرد
- ۲- سال تولد ۱۳
- ۳- سال فارغ التحصیلی ۱۳
- ۴- دانشگاه محل تحصیل
- ۵- مدرک تحصیلی: لیسانس دکتری حرفه ای دکتری تخصصی
- ۶- آیا تاکنون در برنامه های آموزش مداوم مربوط به گیاهان دارویی و داروهای گیاهی شرکت کرده اید؟ خیر بلی

در صورت تمایل به ارسال نتایج این پژوهش لطفاً مراتب را به پرسشگر محترم اطلاع دهید.

با تشکر

ضمیمه ۴-الف

فواہشمنند است گزینه صمیع را با علامت × مشخص فرمایید.

- ۱- کدام داروی گیاهی زیر در درمان کمکی IBS کاربرد دارد؟
 - الف) گزنه
 - ب- پسلیوم
 - ج- همیشه بهار
 - د- سیر

- ۲- ماده موثر دارویی و اصلی گیاه «سنا» که در قرص C-Lax وجود دارد کدام است؟
 - الف- آنتراکینون
 - ب- موسیلاژ
 - ج- لعاب گیاهی
 - د- اسانس فرار

- ۳- از عوارض مهم گیاه Glycyrrhiza چیست؟
 - الف- انسداد روده
 - ب- اسیدوز متابولیک
 - ج- خونریزی معده
 - د- هیپوکالمی

- ۴- اثر دارویی ضد افسردگی حاصله از مصرف خوراکی گیاه Hypericum (علف چای) در انسان، مشابه با کدام دستجات دارویی زیر می‌باشد؟
 - الف- فنوتیازین‌ها
 - ب- ضد افسردگی‌های گروه SSRI
 - ج- ضد افسردگی‌های سه حلقه‌ای
 - د- مهار کننده‌های MAO

- ۵- ترکیبات طبیعی موجود در کدام گیاه دارویی زیر، دارای اثر وقفه دهنده بر روی آنزیم ۵- آلفا ردوکتاز هستند؟
 - الف- دانه کدو
 - ب- سیر
 - ج- نعنا
 - د- آویشن

ضمیمه ۴-ب

۶- با مصرف داروهای با عبور و گذر اول کبدی به همراه آب گریپ فروت، چه اتفاقی می افتد؟

الف- افزایش فعالیت آنزیم سیتوکروم P 450

ب- کاهش متابولیسم عبور اول کبدی و کاهش غلظت پلاسمایی دارو

ج- کاهش فعالیت آنزیم سیتوکروم P 450

د- افزایش متابولیسم عبور اول کبدی و افزایش غلظت پلاسمایی دارو

۷- کدامیک از اثرات دارویی زیر به گیاه ژینکو نسبت داده می شود:

الف- بهبود حافظه و قدرت یادگیری

ب- کاهش مقاومت در برابر هیپوکسی مغزی

ج- افزایش تجمع پلاکت ها

د- هر سه

۸- روغن اصلی موجود در فرآورده تجاری Laxaricin در ایران چیست؟

الف- Cottonseed oil

ب- Black seed oil

ج- Castor oil

د- Evening primrose oil

۹- علت اصلی استفاده از اسانس گیاه Tea Tree در فرآورده های مختلف آرایشی و بهداشتی چیست؟

الف- اثر ضد آکنه

ب- اثر نرم کننده پوست

ج- اثر ضد ریزش مو

د- هر سه

۱۰- نام علمی گیاه بابونه چیست؟

الف- *Sassafras albidium*

ب- *Matricaria chamomilla*

ج- *Barosma betulina*

د- *Valeriana officinalis*

ضمیمه ۴-ج

۱۱- واژه عمومی لاتین Aloe یا Aloes مربوط به کدامیک از گیاهان دارویی زیر است؟

- الف- شیرین بیان
- ب- روبراب
- ج- کتان
- د- صبر زرد

۱۲- دانه گیاه اسفرزه جزو کدام یک از دستجات داروهای ملین محسوب می‌گردد؟

- الف- ملین‌های محرک
- ب- ملین‌های مولد حجم
- ج- ملین‌های قندی
- د- ملین‌های اسمزی

۱۳- روغن حاصل از کدام یک از گیاهان زیر به عنوان منبع اسید گاما لینولنیک (GLA) محسوب می‌شود؟

- الف- بادام
- ب- زیتون
- ج- نارگیل
- د- کتان

۱۴- مصرف کدام روغن زیر در زنان باردار احتمال بروز سقط در آنان را ایجاد می‌نماید؟

- الف- زیتون
- ب- کاکائو
- ج- ذرت
- د- کرچک

۱۵- اندام دارویی مورد مصرف گیاه سنبل الطیب چیست؟

- الف- برگ
- ب- ریشه و ریزوم
- ج- گل
- د- پوست ساقه

ضمیمه ۱۴-د

۱۶- فرآورده‌های دارویی خوراکی تهیه شده از سیر، با کدام یک از داروهای زیر باعث افزایش اثر فارماکولوژیک آن دارو می‌گردد؟

الف- سایمتیدین

ب- وارفارین

ج- ایمی پرامین

د- لوراتادین

۱۷- کدام گیاه زیر در درمان Motion Sickness کاربرد دارد؟

الف- Ginger

ب- Turmeric

ج- Cardamom

د- Ipeca

۱۸- کدام ترکیب طبیعی زیر به صورت موضعی جهت درمان درد در نورالژی بعد از بیماری هرپس (زونا) کاربرد دارد؟

الف- کاپسای سیب

ب- آلتوتوئین

ج- آز لایک اسید

د- نیتروفورانتوئین

۱۹- نام ترکیب پلی پپتیدی با اثر فارماکولوژیک «وقفه دهنده ترومبین» که در بزاق زالو وجود دارد چیست؟

الف- t-PA

ب- Urease

ج- Hirudin

د- Urokinase

۲۰- مورد مصرف اصلی فرآورده موضعی «نوگل» چیست؟

الف- واریس

ب- آگزما

ج- پسوریازیس

د- آفتاب سوختگی

ضمیمه ۵

پاسخ صمیم پرسش‌های چهار گزینه‌ای آزمون آگاهی

۱-ب

۲-الف

۳-د

۴-ج

۵-الف

۶-ج

۷-الف

۸-ج

۹-الف

۱۰-ب

۱۱-د

۱۲-ب

۱۳-د

۱۴-د

۱۵-ب

۱۶-ب

۱۷-الف

۱۸-الف

۱۹-ج

۲۰-الف

سناریوی شماره (۱): سرفهٔ مُشک به جای مانده از سرماخوردگی

بیماری ۲۳ ساله، دانشجوی سال آخر رشته تغذیه، با سرفه وارد داروخانه می‌شود و در صورت مشخص بودن هویت شغلی داروساز به سمت او می‌رود و در غیر این صورت به اولین پرسنلی که می‌بیند، سلام می‌کند و می‌پرسد؛ ببخشید از آقا/خانم دکتر یه سؤال داشتم.

پس از قرار گرفتن در مقابل داروساز، سلام می‌کند و می‌گوید: ببخشید آقا / خانم دکتر «می‌خواستم یک دارو برای سرفه‌ام بهم بدین» سپس سکوت می‌کند تا داروساز اولین سؤال خود را بپرسد از آنجا که بیمار کم حرف است، پس از جواب دادن به هر سؤال نیز سکوت می‌کند و در طی مکالمه یکی دو بار سرفه می‌کند. در جواب به سئوالات کلی، بیمار جواب کلی می‌دهد یا علایم قبلی گفته شده را تکرار می‌کند.

سرفه بیمار از ده روز پیش شروع شده، شروع آن همزمان با شروع یک سرماخوردگی بوده که بیمار به خاطر آن به پزشک مراجعه نکرده است و تنها با خوردن روزی ۳-۴ عدد قرص Adult cold با آن کنار آمده است، همه علایم سرماخوردگی مثل آبریزش بینی، بی‌حالی، تب، ۴ روز پیش بهبود یافتند و تنها سرفهٔ ناشی از سرماخوردگی تاکنون به جای مانده است. سرفهٔ بیمار خشک است و در طی مکالمه یکی دوبار سرفه می‌کند داروساز هم متوجه این مسئله شده است.

❖ بیمار در حال حاضر گلو درد یا تب ندارد، بیمار تنگی نفس ندارد، درد قفسه سینه ندارد. بیمار سابقه

برونشیت مزمن، آسم، یا ناراحتی قلبی، عروقی یا رفلاکس معدی-مروی ندارد.

❖ بیمار در حال حاضر هیچ دارویی مصرف نمی‌کند.

❖ بیمار سیگاری نیست.

❖ بیمار برای کنترل این سرفه هیچ دارویی مصرف نکرده است.

❖ بیمار به تبع رشته تحصیلی‌اش و عقاید بومی، اعتقاد خاصی به گیاه درمانی دارد و پس از توصیه داروساز به یک فرآورده دارویی، تمایل خود را برای مصرف داروهای گیاهی ابزار می‌دارد.

❖ بیمار در صورت اشاره نکردن داروساز به هر یک از آیتم‌های چک لیست، خودش آن‌ها را در قالب سؤال از داروساز می‌پرسد.

❖ حال اگر خود داروساز در وهله اول داروی گیاهی پیشنهاد کند بیمار استقبال می‌کند و تمایل خود را مبنی بر تأیید نظر داروساز اعلام می‌دارد و اگر داروساز داروی شیمیایی پیشنهاد کند او تمایل خود را برای داروی گیاهی اعلام می‌کند و می‌گوید: «تمیشه یه داروی گیاهی بهم بدین که همین کار بکنه».

سناریوی شماره (۲): یبوست ناشی از عدم تمرکز و تغییر رژیم غذایی

بیماری ۲۳ ساله، مجرد، دانشجوی رشته کاردانی بهداشت محیط وارد داروخانه می‌شود و در صورت مشخص بودن هویت شغلی داروساز به سمت او می‌رود و در غیر این صورت به اولین پرسنلی که می‌بیند، سلام می‌کند و می‌پرسد؛ ببخشید از آقا/خانم دکتر یه سؤال داشتم.

پس از قرار گرفتن در مقابل داروساز، سلام می‌کند و می‌گوید: ببخشید آقا / خانم دکتر «من اجابت مزاجم مشکل پیدا کرده، لطفاً دارو بهم بدین» سپس سکوت می‌کند تا داروساز اولین سؤال خود را بپرسد از آنجا که بیمار کم حرف است، پس از جواب دادن به هر سؤال نیز سکوت می‌کند. در جواب به سئوالات کلی، بیمار جواب کلی می‌دهد و یا علایم قبلی گفته شده را تکرار می‌کند.

بیمار یک هفته است که دچار تغییر در عادت اجابت مزاج شده است. عادت معمول دفع مدفوع او یک بار دفع روزانه بوده است ولی حالا به مدت یک هفته است که تنها ۲ بار اجابت مزاج داشته و آن هم با مدفوع سفت و با حجم کم و دفع مشکل.

بیمار علایمی مثل درد حاد شکم و استفراغ ندارد.

بیمار سابقه بیماری خاصی ندارد و در حال حاضر داروی خاصی مصرف نمی‌کند. بیمار باردار نیست بیمار برای رفع یبوستش هیچ دارویی مصرف نکرده چون فکر می‌کرده مشکل خودبخود حل می‌شود. او قبلاً مبتلاء به یبوست نشده بود. حدود سه هفته است که در خوابگاه دانشجویی ساکن شده است، در این مدت کمتر از قبل غذا می‌خورد و غذاهایش هم ظاهراً فیبر کمی دارند. هنوز به زندگی خوابگاهی عادت نکرده است و به گفته خودش تا حدودی احساس افسردگی دارد.

بیمار از دوستان و اقوام، خصوصاً افراد کهنسال فامیل شنیده است که داروهای گیاهی در درمان یبوست بسیار مؤثر و کم ضرر هستند لذا تمایل به خرید داروی گیاهی دارد و پس از توصیه داروساز برای

یک فرآورده دارویی، تمایل خود را به مصرف داروی گیاهی ابراز می‌دارد (حال اگر خود داروساز در مرحله اول داروی گیاهی پیشنهاد کند، او استقبال می‌کند و تمایل خود را مبنی بر تأیید نظر داروساز، اعلام می‌دارد و اگر داروساز داروی شیمیایی پیشنهاد کند، او تمایل خود را برای داروی گیاهی اعلام می‌کند و می‌گوید: همیشه به داروی گیاهی بهم بدین که همین کار بکنه؟)

بیمار در صورت اشاره نکردن داروساز به هر یک از نکات چک لیست خودش آنها را از داروساز

می‌پرسد.

ضمیمه ۶-ج

سناریوی شماره (۳): درد عضلانی ناشی از ورزش

بیماری ۲۲ ساله، مجرد، دانشجوی رشته کاردانی بهداشت محیط، وارد داروخانه می‌شود و در صورت مشخص بودن هویت شغلی داروساز به سمت او می‌رود و در غیر این صورت به اولین پرسنلی که می‌بیند، سلام می‌کند و می‌پرسد؛ ببخشید از آقا/خانم دکتر چه سؤال داشتم.

پس از قرار گرفتن در مقابل داروساز، سلام می‌کند و می‌گوید: ببخشید آقا / خانم دکتر «من والیبال بازی کردم، کتفم درد گرفته لطفاً به دارو بهم بدین». سپس سکوت می‌کند تا داروساز اولین سؤال خود را بپرسد، از آنجا که بیمار کم حرف است، پس از جواب دادن به هر سؤال نیز سکوت می‌کند و در جواب به سؤالات کلی، جواب کلی می‌دهد یا علایم قبلی گفته شده را تکرار می‌کند.

بیمار از ۲ روز قبل که والیبال بازی کرده است، دچار درد و کشیدگی عضلات کتف شده است. درد عضلانی در بیمار سابقه نداشته است و خودش ادعا می‌کند که چون مدتی است که بازی نکرده و نیز قبل از بازی با نرمش خودش را گرم نکرده است، دچار این مشکل شده است. بیمار برای مقابله با درد همان روز عصر یک استامینوفن ساده ۳۲۵ خورده است و دردش کمی بهتر شده است، از آنجا که بیمار اصولاً از دارو خوردن و داروی خوراکی چندان خوشش نمی‌آید از داروساز می‌خواهد که یک داروی موضعی برای او پیشنهاد کند. چون معتقد است داروی موضعی، موضع را گرم می‌کند و احساس بهتری را به بیمار منتقل می‌کند.

بیمار پس از توصیه داروساز به یک فرآورده دارویی تمایل خود را برای مصرف داروی گیاهی ابراز می‌دارد. (حال اگر خود داروساز در مرحله اول داروی گیاهی پیشنهاد کند، او استقبال می‌کند و تمایل خود را مبنی بر تأیید نظر داروساز، اعلام می‌دارد و اگر داروساز داروی شیمیایی پیشنهاد کند، او تمایل خود را برای داروی گیاهی اعلام می‌کند و می‌گوید: همیشه به داروی گیاهی بهم بدین که همین کار بکنه؟)

بیمار در صورت اشاره نکردن داروساز به هر یک از آیتم‌های چک لیست، خودش آن‌ها را در قالب سؤال از

داروساز می‌پرسد.

ضمیمه ۲-الف

چک لیست مربوط به مشاوره کلی داروساز :

به سئوالات زیر پاسخ دهید:

- آیا داروساز روپوش سفید به تن داشت ؟ بله خیر
- آیا داروساز با اتیک مخصوص (مسئول فنی) مشخص بود؟ بله خیر
- وضعیت انجام هر یک از موارد زیر را توسط رابطه داروساز مشخص نمایید:
- سلام و خوشامدگویی بله خیر
- توجه به حرف های بیمار بله خیر
- احساس مسئولیت و تعهد در پاسخگویی بله خیر
- خداحافظی بله خیر
- آیا داروساز در مشاوره از ترمینولوژی فنی (کلمات تخصصی) استفاده کرد ؟ بله خیر

اگر بله، ذکر شود :

احساس کلی شما از مهارتهای غیر کلامی داروساز :

- بسیار خوب خوب متوسط ضعیف بسیار ضعیف

آیا شما زمانی را منتظر داروساز ماندید ؟

- بله خیر

اگر بله چقدر ؟

کمتر از ۱ دقیقه

بین ۱ تا ۵ دقیقه

بیش از ۵ دقیقه

داروساز در مجموع چند دقیقه وقت به شما اختصاص داد ؟

آیا داروساز از منبع اطلاعاتی خاصی برای پاسخگویی به شما استفاده کرد ؟

- بله خیر

اگر بله، از کدام ؟

- کامپیوتر کتاب بروشور غیره

آیا به صورت مکتوب توصیه ای را یادداشت کرد ؟

- بله خیر

اگر بله ،

روی بروشور ، مواردی را high light کرد

روی فراورده برچسب زد و توصیه یادداشت کرد

غیره

ضمیمه ۲-ب

Case 1: سرفه خشک به جای مانده از سرماخوردگی

مشخص کنید داروساز به هر یک از سؤالات زیر اشاره کرد یا خیر؟

☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۱- سرفه خشک است یا همراه خلط؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۲- آیا با تب و گلودرد همراه است یا خیر؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۳- آیا با درد قفسه سینه همراه است یا خیر؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۴- آیا با تنگی نفس و خس خس سینه همراه است یا خیر؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۵- چه مدت است که سرفه می کنید؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۶- آیا سابقه بیماری تنفسی دارید؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۷- آیا سیگاری هستید؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۸- آیا داروی خاصی مصرف می کنید؟
☐ اشاره نکرد	☐ اشاره کرد	۹- آیا برای درمان سرفه تان دارویی مصرف کردید؟

آیا سؤال اضافه دیگری توسط داروساز مطرح شد؟ ذکر شود:

آیا داروساز داروی گیاهی پیشنهاد کرد؟ بله خیر

اگر خیر، پس از اظهار تمایل بیمار برای داروی گیاهی، آیا داروساز نظر مساعد نشان داد؟ بله خیر
اگر بله، داروساز چه دارویی را پیشنهاد کرد؟

آیا داروساز در مورد دوز مصرفی و طریقه مصرف دارو توضیح داد؟ بله خیر
پیشنهاد داروساز دربارۀ
دوز مصرفی و طرز مصرف:

آیا داروساز در مورد عوارض جانبی و احتیاط مصرف فرآورده، توضیح داد؟ بله خیر
عوارض و احتیاطات:

آیا توصیه های اضافی دیگری توسط داروساز ارائه شد؟ ذکر شود؟

ضمیمه ۲-۳

Case 2: یبوست ناشی از تغییر رژیم غذایی و عدم فعالیت

آیا داروساز به هر یک از سئوالات زیر اشاره کرده است؟

۱- چه مدت است که یبوست دارید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۲- آخرین باری که دفع داشتید، چه زمانی بوده است؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۳- عادت معمول دفع مدفوع چگونه بوده است؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۴- آیا خون در مدفوع دیده می شود؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۵- آیا علائمی مثل درد حاد شکم، استفراغ داشتید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۶- آیا سابقه بیماری خاصی دارید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۷- آیا باردار هستید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۸- آیا داروی خاصی مصرف می کنید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد
۹- آیا برای رفع یبوست اقدام دارویی / غیر دارویی انجام داده اید؟	☐ اشاره کرد	☐ اشاره نکرد

سئوال اضافی دیگری توسط داروساز مطرح شد؟ ذکر شود؟

آیا داروساز داروی گیاهی پیشنهاد کرد؟	☐ بله	☐ خیر
اگر خیر، پس از اظهار تمایل بیمار برای داروی گیاهی، آیا داروساز نظر مساعد نشان داد؟	☐ بله	☐ خیر
اگر بله، داروساز چه دارویی را پیشنهاد کرد؟		
آیا داروساز در مورد دوز مصرفی و طریقه مصرف دارو توضیح داد؟	☐ بله	☐ خیر
پیشنهاد داروساز درباره		
دوز مصرفی و طرز مصرف:		

آیا داروساز در مورد عوارض جانبی و احتیاط مصرف فرآورده، توضیح داد؟	☐ بله	☐ خیر
عوارض و احتیاطات:		

آیا توصیه های اضافی دیگری توسط داروساز ارائه شد؟ ذکر شود؟

ضمیمه ۲-ر

Case 3: درد و کشیدگی عضلات کتف

آیا داروساز هر یک از سئوالات زیر را پرسیده است؟

- ۱- مدت علائم چقدر است؟
 اشاره کرد اشاره نکرد
- ۲- آیا این درد در شما سابقه داشته است؟
 اشاره کرد اشاره نکرد
- ۳- آیا فقط یک طرف کتفتان درد دارد یا نقاط دیگری از بدن هم احساس درد می کنید؟ اشاره کرد اشاره نکرد
- ۴- آیا داروی خاصی مصرف می کنید؟
 اشاره کرد اشاره نکرد
- ۵- آیا برای بهبود درد کتفتان دارویی مصرف کردید؟
 اشاره کرد اشاره نکرد

سئوال اضافی دیگری پرسیده شد؟ ذکر شود؟

آیا داروساز داروی گیاهی پیشنهاد کرد؟ - بله خیر

در صورت تجویز داروی شیمیایی و اظهار تمایل بیمار برای مصرف داروی گیاهی موضعی آیا داروساز نظر مساعد نشان داد؟

بله خیر

داروساز چه دارویی را پیشنهاد کرد؟

آیا داروساز در مورد دوز مصرفی و طریقه مصرف دارو توضیح داد؟ بله خیر

پیشنهاد داروساز درباره

دوز مصرفی و طرز مصرف:

آیا داروساز در مورد عوارض جانبی و احتیاط مصرف فرآورده، توضیح داد؟ بله خیر

عوارض و احتیاطات:

آیا توصیه های اضافی دیگری توسط داروساز ارائه شد؟ ذکر شود؟

ضمیمه ۸-الف

متن پاسخ صمیمع سئوالات سناریو

Case شماره (۱): سرفه مشک به جای مانده از سرماخوردگی

جواب: داروهای گیاهی مناسب عبارتند از:

۱- شربت توسیان (از شرکت گل دارو)

۲- شربت تیمیان (شرکت مینا)

۳- شربت تیمکس (ایران-داروک)

۴- قطره خوراکی توسیگل (گل دارو)

۵- قطره توسیوین (باریج)

۶- قطره تیم آرتا (ایران-داروک)

۷- شربت برونکوتیدی (تولید دارو)

توصیه صحیح داروساز درباره طریقه مصرف و دوز مصرفی دارو:

۱- توسیان: ۱-۲ قاشق غذاخوری ۳ بار در روز

۲- تیمیان: ۱-۲ قاشق سوپخوری

۳- تیمکس: ۱ قاشق مرباخوری ۵-۶ بار در روز

۴- توسیگل: روزی ۳ بار هر بار ۲۰ قطره همراه با کمی آب

۵- توسیوین: روزی ۳ بار هر بار ۲۰ قطره همراه با کمی آب

۶- تیم آرتا: روزی ۳ بار هر بار ۱۵-۲۰ قطره

۷- برونکوتیدی: یک قاشق غذاخوری ۳ تا ۴ بار در روز

توضیح صحیح داروساز در مورد عوارض جانبی و احتیاط مصرف

۱. منع مصرف در بارداری و شیردهی در همه فرآورده‌های فوق‌الذکر
۲. تحریک غشای مخاطی به عنوان عارضه جانبی همه این فرآورده‌ها
۳. احتیاط مصرف در مورد شربت‌های فوق‌الذکر در بیماران دیابتی

ضمیمه ۸-ب

متن پاسخ صمیع سئوالات سناریو

Case شماره (۲): یبوست ناشی از عدم تمرک و تغییر رژیم غذایی

جواب: داروهای گیاهی مناسب عبارتند از:

۱. پودر موسیلیوم: (ساشه‌های ۱۰ گرمی، به صورت بدون طعم، طعم توت‌فرنگی، موز، پرتقال از

شرکت ایران داروک)

۲. پودر برن: (پودر در بسته‌های ۲۵۰ گرمی از شرکت دینه)

۳. هربی لاکس: کپسول ۴۵۰ میلی‌گرمی از شرکت تبریز-ایران)

۴. سنالین: (پودر در بسته‌های ۴۰ گرمی از شرکت گل دارو) و (قرص روکشدار ۵۰۰ میلی‌گرمی از گل

دارو)

۵. سنامد: (قرص ۶۵۰ میلی‌گرم)

۶. سی لاکس: (قرص ۷۵۰ میلی‌گرمی از شرکت دینه)

۷. سامی لاکس: (قرص ۷۵۰ mg از شرکت دینه)

۸. شربت منیژان (از شرکت رازک)

۹. شربت سناگل (از شرکت گل دارو)

* لازم به ذکر است که پودر موسیلیوم و برن که از ملین‌های حجیم شونده هستند انتخاب ارجح‌اند.

توصیه صحیح داروساز درباره طریقه مصرف و دوز مصرفی دارو:

۱- موسیلیوم: ۱-۳ بار در روز، هر بار یک تا دو ساشه در یک لیوان آب

➤ مصرف حداقل ۶-۸ لیوان آب در روز برای کمک به نرم شدن مدفوع و جلوگیری از کاهش آب

بدن

➤ باید ۲ ساعت با مصرف داروهای دیگر فاصله داشته باشد.

➤ نباید بیش از یک هفته مصرف شود.

۲- برن: روزانه ۲-۳ بار، یک تا دو قاشق غذاخوری از پودر برن را در یک لیوان آب میوه، شیر یا نوشیدنی

افزوده، ۱۵ تا ۳۰ دقیقه قبل از غذا میل شود.

➤ مصرف حداقل ۶-۸ لیوان آب در روز برای کمک به نرم شدن مدفوع و جلوگیری از کاهش آب

بدن

➤ باید ۲ ساعت با مصرف داروهای دیگر فاصله داشته باشد.

➤ نباید بیش از یک هفته مصرف شود.

۳- هربی لاکس: روزانه ۲ کیپسول میل شود.

➤ بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می شود).

➤ مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می شود.

➤ به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۴- سنالین: یک قاشق غذاخوری از پودر در یک لیوان آب جوش ریخته و نیم ساعت بعد مصرف شود. بهتر

است قبل از صبحانه مصرف شود. دوز مصرفی تا ۲ برابر قابل افزایش است.

➤ بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می شود).

➤ مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می شود.

➤ به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۵-سنامد: ۱-۲ قرص قبل از خواب

- بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می‌شود).
- مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می‌شود.
- به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۶-سی لاکس: ۱-۲ قرص در روز

- بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می‌شود).
- مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می‌شود.
- به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۷-سامی لاکس: ۱-۲ قرص در روز

- بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می‌شود).
- مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می‌شود.
- به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۸-شربت فیژان: ۱۵-۳۰ سی سی در روز

- بهترین زمان مصرف هنگام خواب است (چون اثر آن ۱۰-۸ ساعت پس از مصرف ظاهر می‌شود).
- مصرف حداقل ۸ لیوان آب در روز توصیه می‌شود.
- به علت ایجاد وابستگی مصرف طولانی مدت آن ممنوع است.

۹- شربت سناگل: بیشتر برای کودکان توصیه می‌شود و در اینجا مطالعه نمی‌کنیم.

توضیح صحیح داروساز در مورد عوارض جانبی و احتیاط مصرف

در مورد موسیلیوم و برن: از عوارض آن می‌توان به سنگینی و نفخ و عوارض آلرژیک نام برد. در دیابتی‌ها و افرادی که محدودیت مصرف سدیم دارند، احتیاط مصرف دارد. در آپاندیسیت، خونریزی‌های رکتوم، نارسایی احتقانی قلب، انسداد روده و در افرادی که مشکل بلع دارند منع مصرف دارد.

تداخل:

➤ مصرف همزمان با نمک‌های حاوی لیتیم باعث کاهش جذب لیتیم می‌شود.

➤ جذب املاح معدنی و ویتامین B12 را کم می‌کند.

➤ باعث کاهش جذب کاربامازین می‌شود.

در مورد هربی‌واکس، سنالین، سنامد، سی‌لاکس، سامی‌لاکس، فیژان، عوارض جانبی ممکن است با تغییر رنگ ادرار یا شیر مادر بروز یابد و یا ایجاد درد و کرامپ‌های شکمی نماید. در مبتلایان به تنگی و انسداد روده، درد شکمی و ناشناخته، خونریزی‌های رکتوم، آپاندیسیت و التهاب روده نباید مصرف شود در بارداری و شیردهی منع مصرف دارد.

با تست‌های تشخیصی ادرار، با داروهای کاهنده پتاسیم، با گلیکوزیدهای قلبی و با گیاه شیرین بیان تداخل اثر دارد. سنالین به علت داشتن زیره سبز، و هربی‌لاکس به علت داشتن دانه گشنیز درد و کرامپ‌های شکمی کمتری را نسبت به سایر فرآورده‌های نامبرده موجب می‌شوند.

ضمیمه ۸-ج

متن پاسخ صمیمی سئوالات سناریو

Case شماره (۳): درد عضلانی ناشی از ورزش

جواب: داروهای گیاهی موضعی مناسب عبارتند از:

۱- کاپسیان (پماد لوله‌ای ۳۰ گرمی از شرکت گل دارو)

۲- رزماری (پماد لوله‌ای ۳۰ گرمی از شرکت گل دارو)

۳- کپکس (پماد لوله‌ای از شرکت باریج اسانس)

توصیه صحیح داروساز درباره طریقه مصرف و دوز مصرفی دارو

۱- کاپسیان: روزی ۴ مرتبه، هر مرتبه مقدار کمی از پماد روی موضع دردناک مالیده شود. و خوب مالش داده

شود.

۲- رزماری: روزی ۳-۴ مرتبه به صورت موضعی روی محل درد و التهاب

۳- کپکس: روزی ۳-۴ مرتبه به صورت موضعی روی محل درد و التهاب

توصیه صحیح داروساز درباره عوارض جانبی و احتیاط مصرف

کاپسیان و کپکس: نباید با مخاط چشم یا موضعی که دارای ترک خوردگی است تماس داشته باشد. در

صورتی که سوزش و تحریک خفیف نباشد یا پس از مدت کوتاهی از بین نرود باید مصرف دارو قطع شود. در

صورتی که درد بیش از ۵ روز با آن درمان نشد مراجعه به پزشک الزامی است.

رزماری: در افراد حساس به فرآورده‌های گیاهی با احتیاط مصرف شود.

در صورتی که درد بیش از ۵ روز طول کشید به پزشک مراجعه شود.

ضمیمه ۸-ج

متن پاسخ صمیم سئوالات سناریو

Case شماره (۳): درد عضلانی ناشی از ورزش

جواب: داروهای گیاهی موضعی مناسب عبارتند از:

۱- کاپسیان (پماد لوله‌ای ۳۰ گرمی از شرکت گل دارو)

۲- رزماری (پماد لوله‌ای ۳۰ گرمی از شرکت گل دارو)

۳- کپکس (پماد لوله‌ای از شرکت باریج اسانس)

توصیه صحیح داروساز درباره طریقه مصرف و دوز مصرفی دارو

۱- کاپسیان: روزی ۴ مرتبه، هر مرتبه مقدار کمی از پماد روی موضع دردناک مالیده شود. و خوب مالش داده شود.

۲- رزماری: روزی ۳-۴ مرتبه به صورت موضعی روی محل درد و التهاب

۳- کپکس: روزی ۳-۴ مرتبه به صورت موضعی روی محل درد و التهاب

توصیه صحیح داروساز درباره عوارض جانبی و احتیاط مصرف

کاپسیان و کپکس: نباید با مخاط چشم یا موضعی که دارای ترک خوردگی است تماس داشته باشد. در صورتی که سوزش و تحریک خفیف نباشد یا پس از مدت کوتاهی از بین نرود باید مصرف دارو قطع شود. در صورتی که درد بیش از ۵ روز با آن درمان نشد مراجعه به پزشک الزامی است.

رزماری: در افراد حساس به فرآورده‌های گیاهی با احتیاط مصرف شود.

در صورتی که درد بیش از ۵ روز طول کشید به پزشک مراجعه شود.